خراسان رضوی
روزنامه
سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی
خراسان رضوی

پنج‌شنبه | ۱۴ بهمن ۱۴۰۰
اول رجب ۱۴۴۳
شماره ۴۸۹۹

گزارش

آزادراه مشهد- چناران با ۲۰ درصد پیشرفت فیزیکی به ۲۵۰۰ میلیارد اعتبار نیاز دارد

آزادراه مشهد-چناران در لاین‌شرط و شروط مدیران

شهردار مشهد: به ۲ شرط پای تعهدمان هستیم

گزارش

مسعود حمیدی

عملیات پروژه آزادراه مشهد-چناران ، مشابه جنازه ای است که نیاز دارد یا از سوی شهرداری و دولت تشییع شود یا این که از این بی جانی نجات یابد و جان تازه‌ای به‌آن تزریق شود بالاخره نجات این پروژه به عیار مدیریت دولت و شهرداری بستگی دارد.

هر چند استان خراسان رضوی با ۵ هزار و ۲۰۰ کیلومتر راه آسفالته اصلی و فرعی، ۷ هزار و ۶۰۰ کیلومتر راه آسفالته روستایی و ۷ هزار و ۷۶۰ کیلومتر راه غیر آسفالته در جایگاه دوم کشور از نظر طول راه‌ها قرار دارد اما این استان از نظر برخورداری از آزادراه و بزرگراه در بین استان‌های کشور وضعیت مطلوبی ندارد و تاکنون دو آزادراه مشهد - باغچه و کنارگذر شمالی مشهد درمجموع به طول ۱۱۲ کیلومتر در خراسان رضوی ساخته شده است و بیشتر پروژه‌های جاده‌ای مهم ساخت و احداث آزادراه در این استان به دلیل نبود اعتبارات به آرام راه تبدیل شده‌اند. یکی از این پروژه‌ها آزادراه مشهد-چناران-قوچان است. مسیرهای خروجی کلان‌شهر مشهد ظرفیت لازم برای تحمل ترافیک خودروها هنگام ورود و خروج به این شهر را ندارد، موضوعی که در ایام آخر هفته، روزهای تعطیل و مناسبت‌های خاص به‌طور مشهود رخ‌نمایی می کند. یکی از پروژه‌هایی که بناست این بار ترافیکی را کاهش دهد، آزادراه مشهد- چناران است. ساخت آزادراه مشهد-چناران-قوچان به طول ۱۱۵ کیلومتر و اعتبار ۴۲۰ میلیارد تومانی موردنیاز از شهریور ۹۶ به‌صورت رسمی با مشارکت وزارت راه و شهرسازی و آستان قدس رضوی آغاز شد و بنا بود در مدت‌زمان ۳۶ ماه وزارت راه و شهرسازی با تملیک زمین موردنیاز، ۳۰ درصد اجرای طرح را بر عهده بگیرد و آستان قدس رضوی ۷۰ درصد را بر عهده دارد. شهریور ۹۸ بود که استاندار وقت (رزم حسینی)، قائم‌مقام تولیت آستان قدس رضوی، شهردار مشهد و معاون شرکت ساخت و بهره‌برداری زیربناهای حمل‌ونقل کشور در بازدید از این پروژه توافق کردند این آزادراه که از میدان نمایشگاه مشهد آغاز می‌شود و تا چناران ادامه دارد، ۵ کیلومتر ابتدایی پروژه به «بزرگراه شهری» تبدیل و توسط شهرداری مشهد احداث و مسیر بولوار مهدیه تا جاده شاندیز نیز در طرح لحاظ شود اما این پروژه هنوز گرفتار است.

پیشرفت فیزیکی ۲۰ درصدی

«شریفی» کارشناس دفتر فنی استانداری درباره آخرین وضعیت پیشرفت فیزیکی این پروژه به خراسان رضوی می گوید: این پروژه تاکنون در مراحل تملک اراضی و بخش‌هایی از عملیات اجرایی است که پیشرفت فیزیکی آن حدود ۲۰ درصد است و در یک سال گذشته این پیشرفت کند بوده است. از کل اراضی برای احداث این آزادراه در مسیر ۵۵ کیلومتری تاکنون ۶۷ درصد به تملک دولت درآمده و باقی مانده اراضی که بخش‌هایی از آن‌ها در اختیار اشخاص حقیقی است و نیازمند اعتبار است و بخش‌هایی نیز در اختیار نهادها و سازمان های دولتی است که توافقات انجام‌شده است که بتوانیم اراضی مدنظر برای احداث این آزادراه را آزادسازی کنیم.

وی می گوید: بخشی از ساختمان این آزادراه طبق توافقی که در سال ۹۷ بین شهرداری مشهد و استانداری خراسان رضوی انجام شد بنا بود توسط شهرداری مشهد به مسافت ۵ کیلومتر اجرایی شود اما به دلیل تغییر و تحولاتی که در شهرداری انجام‌شده این اتفاق هنوز رخ نداده و شهرداری مشهد هیچ اقدامی برای اجرای تعهد خود انجام نداده است.

کارشناس دفتر فنی استانداری اظهار می کند: طبق توافق‌نامه انجام شده بین دولت و سرمایه‌گذار بناست ۵۰ درصد اعتبارات مورد نیاز احداث این آزادراه توسط دولت صورت گیرد و ۵۰ درصد دیگر را نیز سرمایه‌گذار آورده داشته باشد. با این حال اعتبار موردنیاز تکمیل این پروژه بیش از ۲۵۰۰ میلیارد تومان است.

دولت تنها ۲۰ میلیارد آورده داشته

مدیر عامل شرکت آزادراه مشهد - چناران – قوچان به‌عنوان کارفرمای این پروژه درباره آخرین وضعیت این آزادراه به خراسان رضوی می گوید: با مصوبه فروردین امسال هیئت دولت، آورده دولت در این پروژه از ۳۰ درصد به ۵۰ درصد افزایش یافت . تا چند ماه پیش دولت هیچ پولی بابت سهم خود در اجرای این آزادراه نداده بود و به تازگی بخشی از هزینه‌های سیمان و قیر مورد نیاز این مسیر را در اختیار ما قرار دادند، درمجموع از ۲۴۰۰ میلیارد تومان سرمایه مورد نیاز اجرای این آزادراه دولت تنها حدود ۲۰ میلیارد تومان آورده داشته است.

اراضی که باید آزادسازی شوند

«عباس پناه» می افزاید: البته دولت برای تملک مسیر مورد نیاز اجرای این پروژه با توجه به این که تملک مسیر بر عهده دولت است اعتباراتی تخصیص داده است. این تملک‌ها به‌صورت منقطع بوده و مشکلاتی را با نهادهای مختلف داشته است. برخی از اراضی این مسیر متعلق به آستان قدس، بخشی اراضی ورزشگاه ثامن و بخشی هم متعلق به شرکت پدیده است، علاوه‌بر این، بخشی از اراضی هم متعلق به کشاورزان و مالکان حقیقی است که باید به تملک دربیایند. به تازگی جلساتی با وزیر راه و شهرسازی و معاونان این وزارتخانه داشته‌ایم که امیدواریم بتوانیم اراضی موردنیاز را آزادسازی کنیم.

وی می گوید: برای به سرانجام رساندن این آزادراه دولت باید حداقل هزار میلیارد تومان اعتبار، به این پروژه تزریق کند این اعتبارات می‌تواند به‌صورت، نقد، اوراق خزانه یا املاک باشد.

برآورد ۲۴۰۰ میلیاردی پروژه

کارفرمای آزادراه مشهد -چناران پیشرفت فیزیکی این پروژه را ۲۱ درصد برآورد می کند و می گوید: البته قبول داریم در طول یک سال گذشته این پروژه پیشرفت فیزیکی خاصی نداشته اما پیگیری‌ها در حال انجام است که امیدواریم با همراهی آستان قدس رضوی به‌عنوان پیمانکار پروژه و وزارت راه شاهد سرعت گرفتن عملیات اجرای آن باشیم. آستان قدس رضوی تاکنون بیش از ۳۰۰ میلیارد تومان آورده داشته و طبق برآوردها و توافقات اولیه هزینه اجرای این آزادراه ۴۲۰ میلیارد تومان بوده است اما اکنون با توجه به تورم و رشد هزینه‌ها اعتبار موردنیاز این پروژه ۲۴۰۰ میلیارد تومان برآورد می‌شود.

پناه ادامه می دهد: طی دو ماه گذشته دولت برای تملک اراضی این پروژه حدود ۹۶ میلیارد تومان اوراق خزانه در اختیار ما قرار داده است که باید این اوراق تنزیل شوند. وزارت راه درآورده نقدی برای این پروژه با مشکل مواجه بوده است. البته در نظر داریم از طریق فرابورس و بانک‌ها اعتبار این پروژه را تأمین کنیم اما بانک‌ها به دلیل این که معتقد هستند این پروژه زودبازده نیست، همراهی نمی کنند. این آزادراه دو پیمانکار فرعی داشته که گرید یک کشور را دارند اما به دلیل تأمین مالی نشدن از این پروژه خارج شدند. البته آستان قدس رضوی به‌عنوان پیمانکار اصلی این آزادراه اکنون هیچ مشکلی در تأمین ماشین موردنیاز ندارد.

راه‌های تأمین اعتبار

مدیر عامل شرکت آزادراه مشهد - چناران – قوچان می گوید: وزیر راه و شهرسازی در جلسه‌ای که در آذرماه با وی داشتیم، اعلام آمادگی کرد بخشی از املاک این وزارتخانه برای تأمین اعتبارات این پروژه در اختیار ما قرار بگیرد. از طرفی دولت در یکی از تبصره‌های لایحه بودجه به وزارت راه اختیار داده است که ۱۰ هزار میلیارد تومان املاک خود را آزادسازی کند تا از این طریق پروژه‌های خود را به اتمام برساند که امیدواریم نمایندگان مجلس آن را تصویب کنند و حتی افزایش دهند تا این پروژه‌های ناتمام به سرانجام برسند.

بدهی به پیمانکاران

پناه درباره بدهی این پروژه به پیمانکاران تصریح می کند: ما به‌عنوان کارفرمای این پروژه حدود ۵۰ میلیارد تومان به پیمانکار اصلی این پروژه، هفت میلیارد تومان به مشاور و مبالغی نیز به آزمایشگاه‌های طرف قرارداد بدهی داریم.

شهرداری مشهد و تعهدش

وی کل مسافت این آزادراه را ۵۵ کیلومتر اعلام می کند و می گوید: ۵/۲ کیلومتر از این مسیر را طبق توافق‌نامه باید شهرداری مشهد انجام دهد که تاکنون تنها ۲/۲ کیلومتر آن را به‌صورت مسیر «کندرو» عملیاتی کرده است و باقی مانده ۳ کیلومتر بلاتکلیف مانده و شهرداری هیچ کاری در این ۳ کیلومتر باقی‌مانده انجام نداده است. به ظاهر ۳ کیلومتر باقی‌مانده به دلیل اختلافات تقسیمات کشوری بین شهرداری مشهد و بینالود بلاتکلیف است و این مسیر از تعهد شرکت زیرساخت خارج شده است و شهرداری مشهد باید طبق توافق‌نامه آن را اجرایی کند و درخواست داریم استانداری خراسان رضوی در خصوص تعیین تکلیف این مسیر پیگیری‌های لازم را انجام دهد.

وعده ۱۸ ماه آینده برای قطعه اول به‌شرط اعتبار

کارفرمای آزادراه مشهد -چناران درباره اولویت‌بندی برای اجرای این پروژه می گوید: طبق برنامه‌ریزی انجام‌شده از کیلومتر ۱۶/۳ در منطقه ناظریه و اتصال آن به کمربند شمالی مشهد تا انتهای پروژه به مسافت ۳۰ کیلومتر در اولویت ما قرار دارد که صورت تأمین مالی ۸۰۰ میلیاردی تعهد می کنیم طی ۱۸ ماه آینده این قطعه به بهره‌برداری برسد. با این کار هم کنارگذر شمالی مشهد از بن‌بست خارج خواهد شد و هم خودروهایی که از سمت قوچان می‌آیند می‌توانند از این آزادراه استفاده کنند.

شهردار مشهد و شروط اجرای تعهد

«شهردار مشهد» در گفت‌وگو با خراسان رضوی اجرای تعهدات شهرداری برای مشارکت در احداث آزادراه مشهد -چناران- قوچان را مشروط به اجرای تعهدات متقابل می‌داند.

«سید عبدا... ارجائی» می گوید: موضوع مشارکت شهرداری مشهد در پروژه آزادراه مشهد -چناران- قوچان در جلسه سفر اخیر (۱۷ دی‌ماه) وزیر راه و شهرسازی به مشهد مطرح شد، شهرداری مشهد محدودیتی در موضوع کمک به دولت به خصوص در زیرساخت‌های مرتبط به تسهیل زیارت، ندارد اما نکته مهم این است که شهرداری مشهد در ابتدا باید به مجاوران و زائرانی که درون شهر مشهد هستند خدمات ارائه کند و بعد از آن برای ارائه خدمات تسهیل سفر اقدام کند.

۲ شرط اساسی شهرداری مشهد برای اجرای سهم خود

وی تأکید کرد: مسئله تقدم و تأخر تعهد است که خواهش می کنیم دولت تعهد خودش را در پروژه آزادراه مشهد- چناران انجام دهد و چند کیلومتر بر عهده شهرداری مشهد زمانی معنی خواهد داشت که آن ۴۵ کیلومتر احداث شده باشد. یعنی شهردار به دو شرط تعهدش را اجرایی خواهد کرد؛ اول این که دولت اهتمام کافی به اتمام مسیر این آزادراه داشته باشد و دوم این که مجوزهای قانونی لازم را شورای شهر مشهد صادر کند و وزارت راه و شهرسازی جبران مبالغ ریالی را در قالب «تهاتر» و «اعطای مجوزات» به شهرداری مشهد داشته باشد.

در پایان باید اذعان کرد با توجه به این که پیش‌بینی‌ها حاکی از آن است که بعد از خروج کشور از بحران کرونا، روند ورود زائران علی بن موسی‌الرضا(ع) به مشهد مقدس بعد از فراغ سه ساله چند برابر خواهد شد و مشهد باید آمادگی پذیرایی از حدود ۴۰ میلیون زائر را داشته باشد اما جاده‌های ورودی این شهر هم اکنون هم ترافیک سنگینی را بر دوش می کشند. بنابراین همان گونه که رئیس جمهور در شورای ملی زیارت اعلام کردند که دولت تمام حمایت خود را برای برطرف کردن موانع و اتمام پروژه‌های حمل‌ونقلی به کار خواهد گرفت تا زائران، زیارت ارزان و راحتی داشته باشند می طلبد دولت اهتمام بیشتری برای به پایان رساندن آزادراه مشهد -چناران که یکی از مهم‌ترین جاده‌های ورودی مشهد است داشته باشد و اعتبارات مورد نیاز آن را تأمین کند.